

Slutrapport för projektmedel

Vindelälven-Juhtatdahka

1. ALLMÄNNA UPPGIFTER

1.1 Projektnamn	
Till Vindelälvens början	
1.2 Projektägare	
Sorsele kommun	
1.4	Projektperiod
	20160901-20161221
1.5	Rapportansvarig
	Jenny Sjöström
	Tel nr, e-post
	070-6097848, jenny.sjostrom@sorsele.se

2. SAMMANFATTNING AV PROJEKTVERKSAMHETEN

Vindelälven rinner som en livgivande åder genom vår kommun och binder samman byar, människor och präglar vår natur. Sorsele är huvudorten och det är där som den största skolan ligger och elever från byarna åker dit en dag/vecka redan från åk 3 för att ha undervisning i slöjd, hemkunskap mm. Det är positivt att eleverna redan i tidig ålder får se olika delar av sin kommun, lära känna andra elever och se hur även naturen och landskapet förändras efter Vindelälven. Det är mycket sällan däremot som eleverna från Vindelävsskolan får besöka eller hälsa på i byskolorna och ta del av deras hemmiljö utan där blir det genast större svårigheter med logistik, transporter och framförallt kostnader. Vi vill att eleverna i åk 4 från Blattnicksele och Vindelävsskolan får besöka Ammarnäs under ett dygn, två dagar, för att få en förståelse för hur olika vår natur ser ut längs Vindelälven – Juhtatdahka, lära sig hur vi använder oss av älven och dess tillflöden här uppe och hur vi vårdar den för att de ska kunna njuta, leva av och vid älven nedströms. Vi vill att eleverna ska träffa entreprenörer från Ammarnäs som valt att leva med älven och naturen som sin huvudsakliga inkomstkälla bland annat Peter Schmitt som driver Guidecenter och Ingrid Pilto med sina renar och mattillverkning. Eleverna ska under detta dygn få sätta ut lakakrokar där Vindelån och Tjulån möts och sedan vittja dessa, de ska få en rundvandring i byn och besöka bland annat lapplassen och potatisbacken. De ska få äta middag hos Ingrid Pilto och provsmaka mat från bygden.

3. VERKSAMHET

3.1 Verksamhet under rapportperioden

När vi fick det positiva meddelandet om att vi beviljats det sökta medlet tog Jenny kontakt med berörda skolor och lärare. Tyvärr hade inte Blattnicksele skola några elever i åk 4 så det blev enbart Vindelävsskolan från Sorsele som deltog i detta projekt tillsammans med elever och lärare från Ammarnäs skola. Under oktober månad har projektets kontaktperson Jenny träffat klassläraren Gunilla från Vindelävsskolan vid två tillfällen där vi har lagt upp planer för vad vi ska göra och pratat om innehållet i projektet samt om strukturella frågor kring ex transporter och mat. Utöver denna tid har Jenny under oktober/november månad varit i kontakt med övriga inblandade i projektet och planerat vad vi förväntar oss av dem, fixat bussbiljetter, mat, madrasser till övernattnings mm.

I mitten av oktober berättade vi för elever och föräldrar om detta projekt och Jenny har också besökt klassen på Vindelävsskolan så de fått ställa frågor innan det var dags för besöket i Ammarnäs.

Den 7 december var det så dags! Ammarnäs skolas elever och personal mötte upp gästerna vid busskuren 12.20 och vi gick tillsammans upp till skolan.

På skolan blev det en guidad tur av Ammarnäseleverna så att alla skulle känna sig som hemma i lokalerna. Efter det hade vi en bildvisning i klassrummet där Jenny berättade om våra planer för detta dygn, varför de var här och framförallt om Vindelälven. Efter mellis tog vi en guidad tur runt i byn och upp på potatisbacken där vi kunde titta på Vindelälvens början ”uppifrån”, sedan fick alla barnen sätta sig på rumpan och kana ner från potatisbacken! Vi gick också förbi lapplassen och hembygdsområdet så att eleverna från Ammarnäs fick berätta om vad som är speciellt med dessa platser, historiskt och idag.

Ca 16.00 gick vi till Ingrid Pilto på middag. Vi fick gå till renhagen där hon gjort upp en eld och kring elden fick vi nu sitta på renskinn och äta Gurpi i hembakt bröd medan hon berättade om renen och varför Vindelälven är viktig för henne och hennes djur. Runt omkring oss i eldens sken hade vi renarna som mumsade på mossor och de fick lyssna på när Ammarnäseleverna lärde eleverna från Vindelälvsskolan *Det lilla ljus jag har* på samiska!

Sedan var det dags för inkvartering i skolans gymnasal och när vi kommit oss till ro efter en stunds lek kom Peter Schmitt och visade bilder från Vindelälven och fisket, han berättade också om morgondagens aktiviteter och att han satt ut lakakrokar som vi skulle hjälpa honom att vittja. Efter ett kvällsfika så var det dags att kura ihop sig och sova, vilket är nog så spännande för elever i 10års åldern!

Torsdagens morgon började kl 7.00 med frukost och sedan packades alla väskor ihop för att vid 8.00 träffade vi Per-Nils Pilto i renhagen där eleverna fick hjälpa honom att utfodra renarna samt att två elever lärde de andra hur man kastar med tömmen på renhorn. Sedan gav vi oss av till Vindelån bakom potatisbacken där vi träffade Peter Schmitt från Guidecenter där han berättade om lakafisket, vi vittjade lakakrokar och pratade om säkerhet på isen. Han hade också med sig sin räddningshund och eleverna fick se hur hunden arbetar genom att leta rätt på en elev som gömt sig.

Innan vi gick till Wärdshuset och åt hann vi med att åka kana utför Potatisbacken igen och sedan efter lunch gick vi till bussen och vinkade av Vindelälvsskolans elever!

Efterarbetet består av att sammanfatta projektet och att utvärdera tillsammans med personal och framförallt elever!

3.2 Har projektet förändrats på någon punkt jämfört med ansökan/beslut

	Ja	Nej
Syfte		x
Mål		x
Aktiviteter	x	
Tidplan	x	

3.3 Om Ni svarat ja på 3.2 skall en begäran om förändring alt förklaring lämnas till kansliet

Aktiviteterna blev något förändrade då vi skulle använda beviljade medel från biosfärskandidaturen före årsskiftet och då det är mitt i skiljningstider var det svårt att få tag på någon som kunde berätta sagor och lära eleverna att jojka i kåtan på lapplassen.

4. RESULTAT

4.1 Resultat (ange gärna mätbara indikatorer om möjligt)

Eleverna var mycket positiva i sin utvärdering av projektet. De tyckte aktiviteterna var roliga, lärorika och bra samt att de tyckte att projektet var utformat bra på så sätt att det var en övernatning vilket gjorde att de lärde känna varandra bättre. Eleverna från Ammarnäs blev överraskade av att de andra eleverna tyckte att de hade en fin skola, vacker hembygd och att deras vardag var "speciell", det har de aldrig reflekterat över tidigare och de fick möjligheten att känna sig stolta över sin hembygd. Eleverna visade stort intresse vid diskussioner, ställde många frågor och vid efterföljande samtal visade de att de förstått varför vi haft detta projekt och syftet med detta. Lärarna såg förutom kunskapsresultaten andra vinster av detta projekt i form av att eleverna svetsades samman, visade stor hänsyn gentemot varandra och omgivningen, tog ansvar och hjälpte varandra på ett föredömligt sätt. Vi såg att en del tystlåtna elever tog mer plats när undervisningen förflyttats utanför klassrummets väggar samt att gamla invanda roller luckrades upp. Vi lärare ser enbart vinster och kommer att föreslå att detta projekt ska bli en tradition för Sorsele kommuns elever under mellanstadietiden.

4.2 Hur har projektet påverkat renskötseln?

Det har påverkat renskötseln mycket positivt på så sätt att eleverna fått träffa både renar och renskötare och fått berättat för sig om hur renen lever och dess behov. Elever som aldrig tidigare varit i närheten av en ren har nu fått mata dem och varit dem nära.

5. MÅL

5.1 Hur har projektet bidragit till biosfärskandidaturens verksamhetsidé och långsiktiga vision (hur har projektet varit till gagn för Vindelälven-Juhtatdahka)?

Eleverna har fått reflektera över dessa tre påståenden:
Vi vill att naturen ska må bra i och vid älven!

Vi vill att människor ska må bra vid älven!

Vi vill kunna bo och jobba vid älven!

.....både idag och i framtiden!

Hur ska vi göra detta möjligt!

Eleverna hade många och goda förslag på detta och arbetet med hållbar utveckling för Vindelälven- Juhtatdahka har precis bara börjat!

5.5 Vilka svårigheter har man i projektet stött på som rör målet?

Inga svårigheter då eleverna är otroligt kunniga, viljan är stor och möjligheterna är oändliga! Vi borde använda elever/barn mer i vårt arbete kring biosfärskandidaturen genom att utbilda dem till barnambassadörer!

6. BUDGET

6.1 Redovisning av använda medel*

Vi ansökte om medel för resa, mat och guidningar och dessa är fakturerade och inskickade! Vi har hållit vår budget!

*Kostnadsunderlag (fakturor/kvitton och reseersättningsunderlag) skickas in till kansliet i samband med rapportering